

UNIVERSITEIT TWENTE.

Leden Universiteitsraad

COLLEGE VAN BESTUUR

VAN
prof. dr. H. Brinksma
prof. dr. K.I. van Oudenhoven-van der Zee

DATUM
14 mei 2012
ONS KENMERK
397.087

PAGINA
1 van 3

KOPIE AAN
decaan faculteit GW

ONDERWERP
nadere motivering voorstel tot inbedding bachelor Onderwijskunde in de opleiding Psychologie

Geachte leden van de Universiteitsraad,

In de meivergadering van de Universiteitsraad ligt het verzoek voor om in te stemmen met een voorstel tot inbedding van de bachelor Onderwijskunde in de opleiding Psychologie. Onderbouwing van het advies wordt geleverd door een plan dat is uitgewerkt door de vakgroep Onderwijskunde in samenspraak met de decaan van de faculteit Gedragswetenschappen en de opleidingsdirecteur van Psychologie, alsmede een voorwaardelijk positief advies van de Faculteitsraad.

Naar aanleiding van onze gedachtenwisseling met het Presidium van de Universiteitsraad over dit onderwerp op dinsdag 8 mei, voldoen wij graag aan het verzoek van de raad om een meer integrale beschrijving van de motieven en overwegingen voor dit voorgenomen besluit. Deze notitie is bedoeld als een antwoord op dit verzoek, met de hoofdargumenten hieronder puntsgewijs aangegeven.

1. De instroom in de bachelor Onderwijskunde aan de UT is (veel) te laag. Dit is de afgelopen jaren een constant verschijnsel geweest en weerspiegelt een landelijke trend. Daarom is bij een aantal andere opleidingen in Nederland de bachelor Onderwijskunde al structureel ingebed in de Pedagogiek, omdat basisvakken uit opleidingen in de Pedagogiek een goede basis vormen voor de opleiding tot Onderwijskunde. De krimp van de instroom aan de UT is bovendien nog steeds niet tot stilstand gekomen, en de bacheloropleiding Onderwijskunde is met op dit moment ruim 11 vooraanmeldingen, de grootste UT-daler t.o.v. 2011 met -37%.
2. Deze structureel lage instroom heeft de afgelopen jaren tot een aanzienlijk exploitatietekort op de opleiding Onderwijskunde geleid, die steeds zijn opgevangen met een aanvullende financiering vanuit decaansgelden. Deze tekorten zouden alleen blijvend gefinancierd kunnen worden door structureel middelen te onttrekken aan andere opleidingen of door onderzoeksbudgetten aan te boren, hetgeen beide ongewenst is. Het eerste zou ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs in die opleidingen, en het tweede ten koste van het facultaire onderzoek dat bij GW, dat nu al zeer krap begroot is. Ook het inverdiene van het onderwijstekort door advieswerkzaamheden zal uiteindelijk ten koste moeten gaan van onderzoekstijd en -kwaliteit.

DATUM
14 mei 2012

ONS KENMERK
397.087

PAGINA
2 van 3

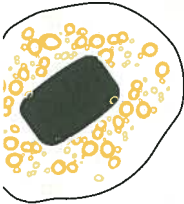
3. Het beleid van het ministerie van OCW is gericht op rationalisatie van het aantal (te) kleine zelfstandige opleidingen door afstemming van het aanbod tussen de instellingen. Door de bijzonder kleine bachelorinstroom aan de UT is het onwaarschijnlijk dat een nationaal geconcentreerde bacheloropleiding Onderwijskunde aan de UT gevestigd zou worden. Ook hierdoor is het financieel ondersteunen van de opleiding in zijn bestaande vorm geen goede toekomstinvestering.
4. Inbedding van de bachelor Onderwijskunde binnen Psychologie biedt (net als geldt voor Pedagogiek) de mogelijkheden om studenten goed te kwalificeren en enthousiast te maken voor een master Onderwijskunde. Binnen de Twentse masteropleiding "Educational Science and Technology" staan twee inhoudelijke domeinen van de onderwijskunde centraal. Een domein is gericht op het ontwerpen en evalueren van leeromgevingen en -trajecten, met name voor leerlingen en docenten in een onderwijssetting (Educational Design and Effectiveness). Het andere domein richt zich vooral op het ontwerpen van leeromgevingen en -trajecten voor medewerkers in arbeidsorganisaties (Human Resource Development). In het voorgestelde programma binnen Psychologie, verwerven studenten in de eerste plaats basiskennis die van belang is voor de professie van Onderwijskundige (zoals persoonlijkheidsleer, ontwikkelingspsychologie, sociale psychologie, leren bij kinderen en adolescenten, onderwijspsychologie, testtheorie en inleiding psychodiagnostiek) en methodische vaardigheden (onderzoeksmethodologie, statistiek 1, 2 en 3) die relevant zijn voor het ontwerpen, organiseren en onderzoeken van leeromgevingen binnen onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties. Op dit moment blijkt al dat de competenties van studenten met een bachelor Psychologie een goede basis vormen om te slagen in de master Onderwijskunde. In de tweede plaats leren studenten om psychologische en methodologische kennis en vaardigheden toe te passen op onderwijskundige vraagstukken binnen onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties. In de derde plaats maken studenten kennis met beide inhoudelijke domeinen die centraal staan in de master. Op die manier zijn studenten maximaal voorbereid voor de master.
5. De masteropleiding Onderwijskunde is van goede kwaliteit. Het is belangrijk duurzame interesse voor die opleiding te bevorderen. De belangstelling voor de psychologieopleiding is groot. Instroom via de Psychologie biedt studenten bovendien de kans om de beslissing te kiezen voor een specialistische opleiding als Onderwijskunde uit te stellen. Bij Instructietechnologie heeft inbedding in de Psychologie de toestroom van studenten, in dit geval tot de masterroute Instructietechnologie binnen Psychologie, daadwerkelijk doen toenemen. De arbeidsmarkt voor Onderwijskundigen is duidelijk beter dan die voor Psychologen. Kiezen voor de master Onderwijskunde is dan ook een aantrekkelijk alternatief voor psychologiestudenten, en kan voorzien in een structureel omvangrijker instroom voor de masteropleiding Onderwijskunde.
6. Gegeven bovenstaande goede mogelijkheden voor de vervlechting van Onderwijskunde met Psychologie creëert een eventueel uitstel van de beslissing om de zelfstandige bacheloropleiding Onderwijskunde te sluiten het reële risico dat per september 2013 die opleiding moet worden aangeboden voor een zeer klein aantal studenten. Omdat deze zich dan programmatisch buiten de hoofdstroom van de ontwikkelingen rond Onderwijskunde zullen bevinden, zou dit niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk en organisatorisch buitengewoon onaantrekkelijk zijn.

UNIVERSITEIT TWENTE.

DATUM
14 mei 2012

ONS KENMERK
397.087

PAGINA
3 van 3

-
7. De afgelopen periode is met enthousiasme door de medewerkers van Onderwijskunde en de OLD van Psychologie gewerkt aan het plan dat voorligt en er is, mede onder druk van de medezeggenschap geïnvesteerd in draagvlak. Een negatief advies nu zou die energie wegnemen en toekomstige verkenningen veel lastiger maken. Nietsdoen zou betekenen dat deze, in ieder geval in het informele circuit al heel lang lopende discussie, weer niet met een duidelijk perspectief kan worden afgesloten, en de opleiding in de huidige ongunstige omstandigheden laten doormodderen. De opleiding moet dan verder met een structureel tekort aan middelen en studenten. Dat leidt tot vershraling van het aanbod, of tot extra belasting van het personeel, of beide. In ieder geval gaat het uiteindelijk ten koste van de kwaliteit van de opleiding.

Met vriendelijke groet,

prof. dr. Ed Brinksma
rector magnificus

